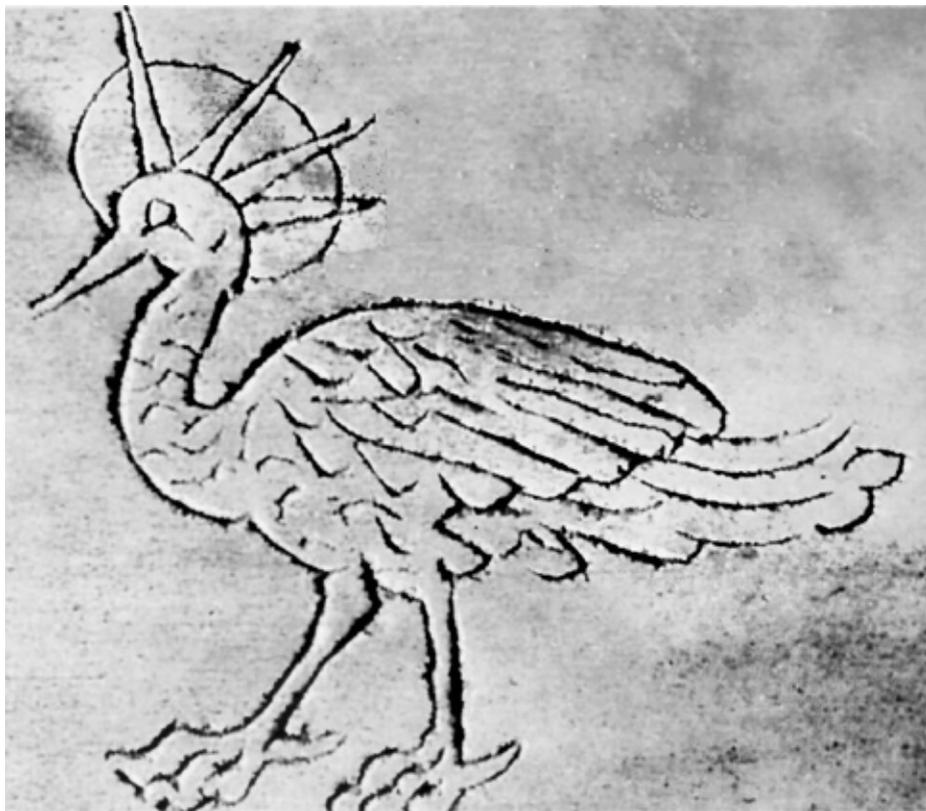

SETKÁVÁNÍ

ROČNÍK VI. KVĚTEN 2004

5

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

KVĚTEN

BRNO I

BRNO II

2. 5. Třetí neděle po velikonocích (Iubilate)

8:30 BK Jiří Gruber	9:00 BD Jar. Vítek <i>zpívá CD</i>
10:00 ČK Jiří Gruber	10:00 Kuř Jiří Malý
14:15 Rch Jiří Gruber	13:45 Tiš Jaroslav Vítek
19:30 ČK Jiří Gruber <i>nešpor</i>	

9. 5. Čtvrtá neděle po velikonocích (Cantate)

8:30 BK Jiří Mrázek	9:00 BD Jaroslav Vítek
10:00 ČK Jiří Mrázek <i>zpívá CD</i>	9:45 Tiš

přednáška na faře od 14:00

16. 5. Pátá neděle po velikonocích (Rogate)

8:30 BK Olga Tydlitátová	9:00 BD Jiří Malý
10:00 ČK Olga Tydlitátová	10:00 Kuř Jaroslav Vítek
14:15 Rch Olga Tydlitátová	13:45 Tiš Jaroslav Vítek
	19:30 BD Martina Kadlecová

20. 5. Nanebevstoupení

19:00 BK <i>Společně s Brno I v BK</i>
----------	-------------------------------------

23. 5. Šestá neděle po velikonocích (Exaudi)

8:30 BK Olga Tydlitátová	9:00 BD Jaroslav Vítek
10:00 ČK Olga Tydlitátová	9:45 Tiš Jiří Malý

30. 5. Hod Boží svatodušní

8:30 BK Jiří Gruber VP	9:00 BD Jiří Malý VP
10:00 ČK Jiří Gruber VP	10:00 Kuř Jaroslav Vítek VP
<i>přijetí do sboru</i>	13:45 Tiš Jaroslav Vítek VP

31. 5. Svatodušní pondělí

<i>Společně s Brno II v BD</i>	19:00 BD Jan Krupa VP
--------------------------------	-----------------------

6. 6. Trojiční neděle

8:30 BK Olga Tydlitátová	9:00 BD Jiří Malý
10:00 ČK Olga Tydlitátová	10:00 Kuř
14:15 Rch Jan Pokorný	13:45 Tiš Jiří Malý
19:30 ČK Olga Tydlitátová <i>nešpor</i>	

LEGENDA

BK Betlémský kostel
ČK Červený kostel
Rch Rychmanov

BD Blahoslavův dům
Kuř Kuřim
Tiš Tišnov

týden ve sboru

Brno I

Úřední hodiny: Po – Pá 9-12: Út 16-18

Pondělí

18.30 – staršovstvo (10.5.)
19.00 – sborový rozhovor (17.5.)
19.00 – sborové vzdělávání (3.5.)

Úterý

15.00 – služby Boží v DD Věstonická
17.00 – dětský klub
17.00 – biblická hodina pro děti
18.30 – příprava nedělní školy
18.30 – uvedení do křesťanské víry
19.30 – starší mládež

Středa

13.00 – služby Boží
v Diakonii Hrnčířská
15.00 – kavárnička
18.30 – mladší mládež

Čtvrtek

9.30 – klub otevřených dveří
16.00 – konfirmační příprava II. ročník
17.00 – biblická hodina pro dospělé
18.30 – redakční rada BEM (6.5.)

Pátek

15.00 – konf. příprava – Rychmanov
18.30 – zkouška pěveckého sboru CD

Neděle

10.00 – nedělní škola pro děti
11.00 – setkání na faře při kávě a čaji

Brno II

Úřední hodiny: Po – Pá 8.30-11.30

Pondělí

18.30 – mladší třicátníci
18.30 – staršovstvo (10.5.)

Úterý

17.30 – setkání dorostu
19.30 – třicátníci (4.5.)
19.30 – poslech zvukových záznamů
přednášek (18.5.)

Středa

13.00 – služby Boží
v Diakonii Hrnčířská
18.00 – biblická hodina v BD
19.30 – mládež

Čtvrtek

15.30 – vyučování dětí
a příprava konfirmandů
18.00 – mládež

Sobota

9.30 – služby Boží v DD Kociánka
(1.5.; 15.5.; 29.5.)

Neděle

10.00 – setkání v Blahoslavově domě
při kávě a čaji

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník V. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vitek. Spolupracovali: Marek Baláš, Milan Cahlík, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Hájková, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MKČR E12109. Vychází 10krát ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč. Články označené * neprošly jazykovou korekturou.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,
email: evsboii@iol.cz.

Věrný přítel je pevná ochrana,
kdo ho našel, našel poklad.

Věrný přítel je k nezaplacení,
ničím nelze vyvážit jeho cenu.

Věrný přítel je elixír života,
najdou ho jen ti,
kdo mají bázeň před Hospodinem.

Kdo se bojí Hospodina,
je upřímný ve svém přátelství,
nebot' bližního posuzuje
jako sebe samého.

Sírachovec 6,14-17

obrázek na obálce - Fénix

Jde o ptáka, který je znám z antické mytologie. Vypadá jako jeřáb a veliký je jako orel. Jeho peří má červenozlatou, purpurovou barvu (fénix znamená v řečtině purpur). Podle Hérodota pochází z Indie a jakmile dosáhne určitého věku (sto, podle jiných i pět set a více let) rozletí se přes Libanon, kde nasbírá vonné byliny, do Egypta. V Héliopoli se sám sežehne na oltáři spolu s vonným kořením. Po třech dnech se však v popelu objeví červ, z kterého se vyvine nový pták, který odletí zpět do své původní země a věčný cyklus pokračuje. Fénix je nezranitelný a nepřijímá potravu. Pro tyto vlastnosti se stal symbolem věčnosti a neustálé obnovy. V podobném smyslu mluví Žalm 103,5 o mládí orla, které se stále obnovuje.

První křesťané tento antický symbol převzali a chápali ho jako obraz Kristovy oběti a vzkříšení. Současně jim připomínal i nesmrtelnost lidské duše a vzkříšení.

Pták Fénix má většinou svatozář, sedí na palmě (připomínka ráje) a jeho vyobrazení najdeme nejen v katakombách, ale také na sarkofázích, mozaikách a nástěnných malbách. Objevuje se i na mincích císaře Konstantina. Později byl nahrazován pelikánem, orlem nebo pštrossem.

Jiří Gruber

slovo úvodní

„Květen, květen, ach jo...“ povzdychla jsem. Na sklonku volných dní se vracíme s několika skautskými přáteli z Vysočiny. Myšlenkami se pozvolna vracím do městské reality a uvažuji, jaké povinnosti mě to doma zase čekají. Mám špatnou náladu.

„Co vzdycháš?“ ptá se kdosi.

„Ále, dnes večer mám odevzdat úvodník do květnového Setkávání, a vůbec nic mě nenapadá,“ odpovídám zkroušeně.

„Tak to tě chápu.“

„Hmm...“ přikyvuju.

„Nejlepší bude, když si vybereš nějaký problém a rozebereš ho. Pak napíšeš, co by lidi jako dělat měli a hlavně, co neměli – a je to,“ snaží se mi poradit druzí.

Chci to vzít z opačného konce! Nevím, jestli je moralizování užitečnější. Potížemi a negativy dnešní doba oplývá a asi je to čas od času potřeba.

Dnes chci ale jednoduše psát o tom, co se mi líbí a z čeho mám radost.

Mám radost, že je teplo a v „červeňáku“ se dá vydržet.

Mám radost, že k sobě lidi nejsou lhostejní.

Těší mě, když si v kostele všichni pěkně od plíc zazpíváme.

Každý úsměv a vřelý pohled je pro mě sluníčkem na duši.

Radostně obdivuji manžele, kteří se po několika desítkách let stále drží za ruce.

Mám radost z pohybu.

Raduju se, když se druzí radují.

Vážím si všech, kdo umějí říct pravdu do očí.

Mám radost, když se na výletě sejde spousta skautů a skautek a je nám spolu pěkně.

Naplňuje mě dětské nadšení.

Mám radost pokaždé, když dokážu přemoci sama sebe.

Ráda usínám pod hvězdnou oblohou.

Mám ráda vůni jarního deště a probuzení slunečními paprsky.

Těším se na sborový Blažkov.

Těším se, až zase mamka uvaří fazolku.

A je toho ještě spousta!

Nemyslím, že bychom se neuměli radovat. Jen na to občas přes všechny starosti zapomeneme. Všichni prožíváme každý den spoustu drobných i velkých radostí, vidíte, že ano? Někdy dá práci si to uvědomit.

A nyní, sestry a bratři, domácí úkol:

Vymyslete alespoň pět pravdivých vět začínajících slovy – Mám radost..., Líbí se mi..., Těší mě..., apod.

Neboť, jak napsal apoštol Pavel: „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!“

Denisa Sochorcová

přečetli jsme

Zákon a svoboda

Souvislost svobody a práva je skutečně srdcem biblické teologie. Sotva kde se to však projeví, neboť křesťané se úporně bránivají vlivu Starého zákona. Zdůrazňují o to víc údajnou protikladnost vůči židovství a víru zužují na to, co se týká výhradně individua. Souvislost svobody a práva se tak dotýká měšťáckého křesťanství sotva okrajově, určitě ne ústředně. Naopak obnovená pozornost vůči tóře, a tím i vůči židovskému původu křesťanství, přímo poskytuje možnost účinného příspěvku k naléhavým otázkám současnosti s jejím údajným úpadkem hodnot. V bibli se totiž v každém případě víra v Boha od počátku zakládá na zkušenosti svobody. Bůh je zakoušen jako svoboda. Obzvlášť se to ukazuje v tradici exodu, která víc než co jiného obsahuje to, co je specifické pro biblickou víru v Boha. A tato svoboda se konkretizuje v tóře, v Božím naučení, jak je třeba utvořit a uchovat svobodu, již Bůh daruje. Právo a etika jsou v bibli nikoli jenom následkem a důsledkem exodu, nýbrž jeho podobou. Když Boží lid vysvobozený z Egypta přijde na Boží místo Sinaj a tam se s Bohem setká, obdrží tóru a s ní pravidla soužití – ta odpovídají darované svobodě a v nich se darovaná svoboda uskutečňuje. V Novém zákoně tato souvislost pokračuje v jádru nepřerušeně. Církev a teologie se v křesťansko-židovském dialogu krok za krokem sblíží se Starým zákonem a spolu s ním i s židovskými prvky v křesťanství. Tak může tento biblický základ nově přijít ke slovu. Zpochybnila se tím stará a spíše nebiblická, avšak dodnes účinná paradigmata. Zpochybnilo se tím převážně negativní hodnocení Božího práva jako protiklad milosti, nikoli jako její výraz. Zpochybnilo se tím tvrzení, že evangelium překonává tóru, nikoli že ji nově a efektivně ustanovuje.

Frank Crüsemann, Měřítka: tóra. Co Izrael učí křesťanskou etiku (2003)

Vybral a přeložil Jaroslav Vítek.

Co je nového v Basileji?

Každý měsíc k nám dochází z Basileje výtisk sborového INFO, a tak víme jak a čím tamní sbor Francouzské reformované církve žije.

V březnovém čísle jsme se dozvěděli o konfirmaci čtyř mladých bratří a sester na Květnou neděli. Zpíval při tom nejen smíšený sbor domácí (který před časem náš sbor navštívil), ale i jeden africký.

O Velikonocích bylo tradiční noční bdění ze soboty na neděli. Členové sboru se během celé noci, která začíná bohoslužbou ve 21.30, modlí, čtou a zpívají, aby tak symbolicky bděli s Kristem při jeho cestě ze smrti do vzkříšení. Ráno v 6 hodin jsou opět bohoslužby a společná snídaně. Tak to v Basileji dělají již desátý rok.

V časopise mě také zaujala zmínka o tom, že sbor finančně podporuje tzv. Gassenküche, která v Basileji funguje. Na padesát dobrovolných pracovníků zde připravuje snídaně a večere pro nejméně stovku lidí, kteří se z různých důvodů ocitli v tísní, jsou nemocní nebo žijí na ulici.

V březnovém čísle jsme našli také fotografii našeho Červeného kostela - to proto, že se na svatodušní svátky očekává v Basileji návštěva členů I. brněnského sboru.

Ludmila Marková

Ježíšové a kulatý čtverec

Setkání filmu a náboženství vyznívá občas poněkud tragikomicky. Důvod je jednoduchý. Náboženské texty nejsou zfilmovatelné ze své podstaty. Důvody jsou dva.

Zprvč je tomu i zde stejně jako u veškeré zfilmované literatury. Pro čtoucího člověka jsou psané věty jen startovací čarou, za kterou začíná proces vytváření vlastních obrazů. Už tím, že čtenář klouže očima po řádcích, je spolutvůrcem díla a "koprodukcí" čtenáře a spisovatele má vždy za následek vznik originálního díla. Film převádí psané slovo do obrazů, a protože musí uplatnit starou scenáristickou zásadu "neříkej to, ukaž to!", dává publiku obrazy už prefabrikované a přežvýkané. Zfilmovaná literatura bývá proto téměř vždy pro diváka určitým zklamáním, a to i tehdy, když se adaptace podaří. U náboženské literatury navíc převedení na plátno či obrazovku komplikuje to, že obraz je příliš doslovný. Duchovní texty pracují se symboly, které prostě často do obrazu bez deformace převést nemůžete. Můžete napsat Bůh (stejně jako třeba "nekonečno" nebo "kulatý čtverec"), ale nemůžete to ukázat. Když se o to tvůrce pokusí, dopadá to mnohdy směšně.

Podobný soud tedy potkává i většinu zfilmování novozákonních evangelií. Evangelia jsou totiž svým literárním druhem jakýmsi "příručkami" pro kazatele prvních křesťanských generací, ve kterých je zhuštěno všechno podstatné. Nejsou to povídky nebo romány. Pokud se je někdo pokusí zfilmovat, pohybuje se často mezi úskalími doslovnosti (se všemi těmi prapodivnými mladíky, kteří hrají anděly) či vysoké abstrakce (místo anděla nějaký ten paprsek světla, což působí také divně).

Realisticky lze jistě pojmut umučení Ježíše, ale nikoli jeho vzkříšení, pokud nemá výsledek vypadat jako od Disneyho. Proto se z uměleckého hlediska daří nejlépe apokryfu, který otevřeně látku zpracuje po svém a vytvoří vlastní variaci "co by bylo kdyby", jako je tomu třeba u Scorseseho Posledního pokušení Krista nebo v Životu Briana od skupiny Monty Python.

Poptávka po náboženských pohyblivých obrázcích bude jistě nadále velká, nepochybně i mezi věřícími. Naše vizuální civilizace má pocit, že všechno může převést do komiksu, filmu, zkráceného a "přístupnějšího" zpracování atd. Co není zdigitalizováno, jako by nebylo. To je ovšem omyl. Zfilmovat náboženské texty je určitě s trochou snahy možné, stejně jako by se dal namalovat i ten kulatý čtverec. Ale už to nebude ono.

Jan Jandourek v MF Dnes, vybral Jiří Gruber

Michael Weisse (1488–1534)

Bylo to někdy začátkem března roku 1534. Lanškrounský zámecký pán Adalbert z Pernštejna pozval na oběd k sobě na zámek místního katolického faráře a také kazatele Jednoty bratrské Michaela Weisse. Co bylo účelem pozvání a o čem si ti tři u stolu povídali se nikdy nedozvíme. Jedno je ale jisté: všichni tři ten oběd zaplatili životem. Podávalo se totiž vlčí maso - zda je jedovaté nebo zda bylo jen pro tento oběd otrávené, nevím. Tak skončila životní pouť Michaela Weisse, kazatele česko-německého sboru Jednoty v Lanškrouně.

Weisse, původem ze Slezska, vystudoval teologii v Krakově a vstoupil do mnišského řádu. Když se stal stoupencem Lutherovým, byl z řádu vyloučen. Tehdy žil ve Vratislavi. Vydal se tedy se svými dvěma přáteli do Čech, do Litomyšle. Odkud věděl, že v Litomyšli byl sbor Jednoty? Do Litomyšle dorazili rok po Lutherově vystoupení, r. 1518, a Weisse zde pobyl čtyři roky. Vykonal Jednotě cenné služby. Jednota ho vyslala k Lutherovi do Wittenberku. Byl tam s bratrem Janem Rohem celkem čtyřikrát. Důsledkem těchto disputací s Lutherem bylo, že reformátor přestal Bratřím nedůvěřovat a naopak s úctou o nich vydal svědectví, že nikde ve světě není evangelium v takové čistotě kázáno, jako je tomu v Jednotě.

Po čtyřletém působení v Litomyšli posílá Jednota Weisseho do česko-německého sboru v Lanškrouně. Od r. 1480 byla zde skupina německy mluvících valdenských. Přivedl je tehdy z Branibor bratr Tomáš Němec, když se v Lanškrouně dozvěděli o jejich pronásledování. Část jich odešla do moravského Fulneku.

Weisse působil v Lanškrouně jako správce sboru, Jednota mu dlouho ordinaci ke svátostem odepírala. To pro jeho sympatie k Zwingliho učení o večeři Páně. Ordinován byl až 1531. V tom roce vydal Weisse notovaný německý kancionál pro sbory v Lanškrouně a ve Fulneku. Sestavením kancionálu pověřilo Weisseho vedení Jednoty. Valdenští doposud zpívali z opisovaných zpěvníků. Weisse přeložil některé české bratrské písně, některé z latiny, velkou část zbásnil v němčině sám. Zpěvník obsahovat 157 písní a byl vydán r. 1531 v Mladé Boleslavi. My ho známe jako Lanškrounský kancionál, je to první zachovaný bratrský kancionál s notací (viz rejstřík EZ). Zpěvník měl velkou odezvu především v Německu, kde se dodnes některé písně z něho zpívají. V našem současném zpěvníku máme 34 nápěvů z tohoto kancionálu, texty jen dva (341 a 640 z Dodatku).

Když jsme r. 1988 připravovali výročí narození M. Weisseho, vybrali jsme z německých zpěvníků několik jeho písní a dali jsme je přeložit našim osvědčeným překladatelům: M. Brožovi, M. Hájkovi a B. Vikovi. Profesor Urbanec už předtím upravil píseň „Kristus pravý Boží syn“ pro sbor, sólový zpěv a varhany.

Pro zajímavost uvádím první verš písně, kterou přeložil Bohuš Vik:

*Již vděčně Pánu prozpěvuj, tvá ústa nechť jej chválí,
vždyť víš, že Pán Bůh Otec tvůj je v lásce k tobě stálý.
On bdí když spíme, věrná stráž, v něm pomocníka nalézáš,
proč bychom s ním se báli.*

Libuše Soběslavská

Matoušovy pašje a Dvořákovy Biblické písně

Milí přátelé, bratři a sestry,

dnes budeme mít mimořádnou příležitost vyslechnout příběh o utrpení Páně podle Matoušova evangelia společně s cyklem Biblických písní Antonína Dvořáka. Chtěl bych říci, že toto spojení není náhodné a nesáhli jsme k němu jen proto, že za necelý měsíc, 1. května, uplyne rovných sto let od Dvořákovy smrti.

Antonín Dvořák totiž napsal Biblické písně v postním a velikonočním čase roku 1894, tedy právě před 90 lety. První písně – „Při řekách babylónských“ a „Pozdvihuji oči svých k horám“ – vznikly v pondělí po 4. neděli postní, další písně vznikly v týdně po 5. postní neděli, 23. žalm „Hospodin je můj pastýř“ byl načrtnut ve čtvrtek před Květnou nedělí a nejradostnější píseň celého cyklu, „Bože, Bože píseň novou“, byla napsána na Bílou sobotu ráno. Poslední píseň, „Popatřiž na mne a slituj se nade mnou“, byla napsána na Velikonoční neděli.

Je pozoruhodné, že Dvořák nesáhl po hotovém liturgickém textu, ale texty těchto písní si sám vybíral z vlastní Kralické bible, kterou si za oceán vzal. Při pozorném zkoumání zjistíme, že nejde o pouhé zhudebnění jednotlivých žalmů, ale o přepečlivý výběr, podobně jako když si evangelický kazatel vybírá texty kázání. Dvořák se tu tedy neprojevil jen jako autor melodie, ale zvolil k těmto písním texty, které vyjadřovaly, čemu sám věřil a oč opíral svou naději. Však také poslední slova celého cyklu znějí: „Neboť v tebe doufám!“

Dvořák v té době prožíval i osobní bolest. Především těžce nesl odloučení od vlasti. První píseň cyklu, „Při řekách babylónských“, končí slovy: „Jestliže se zapomenu na tebe, ó Jeruzaléme, zapomeniž i pravice má umění svého.“ Ale nebyl to jen smutek po vlasti, co Dvořáka přivedlo do poloh pokorné zbožnosti a naděje – ale především zpráva o tom, že v dalekých Velvarech umírá jeho osmdesátiletý otec František, který pak také skutečně zemřel pouhé dva dny po dokončení celého tohoto cyklu.

Utrpení Kristovo připomínané v postní liturgii, touha po vlasti, obava o nemocného otce, Dvořákova osobní víra a mimořádné hudební nadání – to vše se tedy spojilo v jeden celek, který si dnes budeme moci poslechnout v podání našeho milého hosta, pana Richarda Nováka, sólisty Janáčkova divadla v Brně, kterého doprovodí pan Petr Kolař, varhaník na Petrově.

Pokusili jsme se Dvořákovy Biblické písně vložit do příběhu Ježíšova utrpení tak, aby podtrhly a umocnily určité momenty evangelistova textu. Pán Ježíš – dříve než na sebe vzal kříž – svedl těžký osobní zápas, v kterém byl posilován právě žalmovými modlitbami. Zkusme si tedy dnes představit Dvořákovy Biblické písně jako modlitby, které nám mohou pomoci nahlédnout pod povrch pašijních událostí a přiblížit nám víru Ježíšovu i smutek jeho učedníků, až ho budou pokládat do hrobu.

Radost „nových písní“, v kterých žalmista vypravuje o Boží slávě a velebnosti, může posílit naši radost, až budeme dnes slavit večeri Páně s vědomím, že jsme byli vykoupeni a zachráněni „z údolí stínu smrti“ Kristovou statečností a věrností, v které neváhal položit život za přátele své.

Úvodní slovo Jiřího Grubera při bohoslužbách na Zelený čtvrtek v Komenského kostele v Brně

bylo

Seniorátní presbyterní konference

V sobotu 13. března hostil Blahoslavův dům presbyterní konferenci. Do Brna se sjelo asi sto účastníků z celého seniorátu, aby se společně zamysleli nad tématem „Co očekávají sbory od kazatelů a kazatelé od sborů“. Bratr Vladimír Zikmund konferenci zahájil, hlavní program připravil Jan Krupa, farář sboru ČCE ve Valašském Meziříčí.

Jako základní tezi uvedl, že hlavním posláním kazatele je zvěstování evangelia, ostatní úkoly jsou zapsány v povolávací listině a slibu faráře. Na druhé straně úkoly presbyterů nejsou specifikovány, řídí se spíše tradicemi jednotlivých sborů. Kazatelé i presbyteri mají odpovědnost za duchovní život sboru. V naší církvi jsou si kazatelé a členové sboru rovni před sborem i před Bohem. Členové sboru proto nemohou být pouhými konzumenty, ale všichni by se měli podílet na vytváření společenství sboru. Je žádoucí vtáhnout do činnosti sboru co nejvíce lidí.

Je důležité najít si čas k vzájemnému rozhovoru. Je třeba minimalizovat řeči za zády, které mohou ovzduší sboru zcela zkazit. Některé tradice je vhodné zachovat, jiné změnit, například tu, že farář ví všechno. Ne všechny otázky života sboru je vhodné rozhodovat demokraticky.

Podmínky k dobré spolupráci kazatele a sboru shrnul přednášející ve 13 bodech:

- ochotné srdce
- nutno najít správný vzájemný vztah
- spolupráci založit na vzájemné ústě: jedni druhé za důstojnější berte, naučte se odpouštět
- odvaha a upřímnost
- posilovat vzájemnou důvěru
- vzájemná trpělivost
- umění podívat se na věc i z druhé strany
- schopnost vzájemného naslouchání
- jasné vymezení kompetencí
- spolehlivost
- ´sborostřednost´: veškerou činnost zaměřit do sboru
- modlitby – jsou vždy velmi důležité
- nakonec 3krát láska: k Pánu Bohu, k bližním a ke sboru

Následovala diskuse ve skupinách, zaměřená na následující otázky:

V čem je rozdíl mezi farářem a presbyterem?

- Pomohl farář vám osobně?
 - Jak jste vy pomohli jemu?
 - Jaký by měl být váš farář?
 - Je model presbyter–synod přenosný?
 - Parafráze „stát jsem já“: sbor jsme my.
-

Metoda diskuse ve skupinách mi připomněla metody práce konferencí Akademické Ymky v čtyřicátých letech 20. století, jak jsem o nich četl ve vzpomínkách jejich účastníků.

Všichni přítomní se rozpočítali do pěti diskusních skupin, které se rozešly do pěti oddělených sálů Blahoslavova domu. V každé skupině určený moderátor řídil diskusi. Ukázalo se, že situace v jednotlivých sborech je značně rozdílná, jiná je situace ve velkých městských sborech, jiná v malých. Častým problémem je zapojení členů sboru do sborové činnosti, nedostatek aktivních mladých členů atd.

Po hodině jsme se opět sešli v Losově sálu. Vedoucí skupin shrnuli výsledky diskuse v jednotlivých skupinách.

Dalším bodem byly výsledky ankety. Hned po zahájení konference totiž každý účastník dostal list papíru. Na jednu stranu listu měl napsat „Co byste vytkli svému faráři“ a na druhou potom: „Za co byste svého faráře pochválili“. Během jednání ve skupinách byly tyto anonymní anketní lístky zpracovány. Také zde se prokázala značná rozdílnost názorů. Kazatelům byly vytkány chybějící návštěvy, zaneprázdněnost a přetíženost, filozofická náročnost a nesrozumitelnost kázání, příliš dlouhá nebo příliš krátká kázání, nenaslouchání názorům členů sboru, vzájemné tykání s dětmi (protože prý vede ke ztrátě autority), indiskrétnost, upovídanost, ironický přístup a řada dalších. Na druhé straně byli kazatelé pochváleni za srozumitelný hlasitý projev, srdečnost, že si pamatují jména, za nové aktivity, dobrý přístup k lidem, sociální citění, řešení mezilidských vztahů, za pečlivou přípravu, pastorační činnost, organizační schopnosti atd.

K obědu organizátoři připravili chutnou, vydatnou bramborovou polévku s chlebem a spoustu zákusků ke kávě a čaji.

Odpolední jednání zahájila po jedné hodině diskuse, ve které jsme se dozvěděli o nových knihách. Hlavním bodem však byla informace o výsledcích jednání synodu ze 16. února 2004. Senior Pavel Kašpar mluvil o setkání s ministrem Dostálem a problémech tvorby církevního zákona, o zavádění podvojného účetnictví, o komunikaci synodní rady se senioráty, o ekumenických vztazích, o tom, kdo má právo mluvit za církev atd. Po druhé hodině byla konference ukončena.

Téma konference bylo široké, názory zdaleka nebyly jednotné. Pokud by někdo čekal nějaký konkrétní závěr konference, byl by zklamán. Myšlenky, které se objevily, nebyly většinou přítomných neznámé. Hlavní, ač nevyslovený přínos konference, vyprovokovat presbytery k zamyšlení nad těmito problémy a podnítit vzájemnou výměnu zkušeností, byl jistě splněn. Konference byla také příležitostí k osobním setkáním členů z různých sborů a k navázání nových vztahů, což je vždy přínosem.

Zapsal Jan Franců.

Heslo měsíce podle Hesel Jednoty bratrské

Bůh chce, aby všickni lidé spaseni byli a k známosti pravdy přišli.

I. Timoteovi 2, 4 (Kralický překlad)

domácí pobožnost

Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.

Tato prosba skoro uprostřed modlitby Páně jaksi zaniká mezi velmi důležitými hodnotami „království tvé“ a „chléb náš vezdejší“, mezi průlomem nebe s Boží milostivou vládou na tuto zem a mezi otevřením země, aby vydala plody k nasycení těla. Zdá se nám v tomto okolí čímsi ztlumeným a pasivním. A také tak bývá často mylně chápána. Copak nemáme mít žádnou vlastní vůli, o nic usilovat, o nic zápasit?

Vskutku si to tak někteří lidé představují. Stojí u lůžka někoho ze svých blízkých a zdánlivě velmi zbožně prohlašují: „Děj se vůle Páně!“ Učinili však všechno s pomocí současné lékařské vědy a zápasili na modlitbách o uzdravení svého drahého? Není to předčasná odevzdanost? Proti nemoci má, pokud to jde, bojovat jak postižený tak jeho okolí, ale v odevzdanosti do Boží vůle. Jde, jak řekl Karl Barth, o boj v odevzdanosti a o odevzdanost v boji, a to až do té chvíle, kdy zavolá nejvyšší Velitel. Pak je potřebí se ztížit a vyznat: „Buď vůle tvá.“ Ale už ta odevzdanost v předcházejícím zápase je svým vnitřním nábojem silou a nikoli pasivitou, trpným složením rukou v klín.

Když jsme naznačili možná nedorozumění na konkrétním případě, přistupme k základnímu smyslu této prosby. Znamená to především, že s naší vlastní vůlí není něco v pořádku. Všimněme si, jak už malé dítě prosazuje za každou cenu svou vůli, jak se přitom vzteká a dovede být agresivní. Rodiče vědí, že to, čeho malý vztekloun chce dosáhnout, by mu nebylo k dobrému, ba že se někdy žene přímo do nebezpečí. Proto musí otec nebo matka prosadit svou dobrou a záchrannou vůli, i když s okamžitým zklamáním a bolestí dítěte; to však po čase pozná, že mu to bylo k dobrému.

Tak podobně se i my se svými marnými žádostmi a povrchními přáními ženeme do záhuby. Proto je nám tolik potřebí volat „buď vůle tvá“. Dej, aby naše vůle se podrobila tvé, abychom přijímali to, co ty nám dáváš a konali to, co po nás požaduješ.

A dej také, aby se v celém světě prosazovala tvá svatá vůle, tak jako prosíme, aby na zemi a ve společnosti rostla tvá milostivá vláda a jednou v plnosti přišlo tvé království. Dobře víme, že největším nebezpečím pro společnost, všechno tvorstvo a pro celý svět jsou svévolníci. Chtějí stůj co stůj prosadit jenom svoji vůli a jenom svůj prospěch, i když by to mnoho lidí mělo zaplatit životem. Svévolník je skutečný rebel proti Pánu Bohu. Těch nás rač, Pane Bože, ušetřit a hlavně toho, abychom sami se svou troškou nepřidávali k takovému napětí a ohrožení.

A také dej, abychom se při všem rytěřování v tomto světě ptali na tvou vůli a o ni prosili. Abychom ve všech strážních života měli v tvé otcovské vůli skrytost i základnu pro další zápasy, věduce, že máš s námi myšlení o pokoji, a ne o trápení (Jr 29,11).

Pane Bože, vyznáváme, že často nemoudře a tvrdošjně prosazujeme svou vůli. Prosíme tě pokorně, odpusť nám to a dej, abychom se především ptali na tvou vůli a rádi se jí podrobovali.

Píseň 194 Svěř celý život Pánu, verš 1–4

Jan Pokorný

Domácí pobožnost v minulém, tedy 4. čísle Setkávání napsal bratr farář Jiří Malý.

společenská kronika

Brno I

2. 5. Dagmar Burianová

30 let

3. 5. David Severa

5. 5. Eva Priknerová

30 let

20 let

5. 5. Julie Živná	75 let	Brno II	
6. 5. Marie Bednářová	91 let	4. 5. Libuše Plívová	84 let
6. 5. Ida Horká	75 let	5. 5. Pavel Musílek	90 let
9. 5. Vladyka Švanhalová	88 let	5. 5. Zdeněk Klusák	76 let
10.5. Hana Holčíková	87 let	6. 5. Jaroslav Dvořák	91 let
12.5. Květuše Bednářová	80 let	7. 5. Josef Ševčík	77 let
14.5. Jiřina Švarcová	75 let	8. 5. Jarmila Vančurová	84 let
16.5. Aloisie Niedermayerová	94 let	8. 5. Vlasta Holasová	77 let
20.5. Tamara Chlupová	20 let	10. 5. Emilie Zouňková	83 let
21.5. Pavel Beutl	80 let	10. 5. Vlasta Kuklová	75 let
23.5. Emílie Pavlasová	88 let	13. 5. Maja Staňková	83 let
25.5. Daniela Čvandová	10 let	14. 5. Vilém Váňa	91 let
25.5. Olga Mašková	85 let	18. 5. Vlasta Pličková	78 let
		22. 5. Marta Krejzková	80 let
		23. 5. Marie Kolářová	87 let
		23. 5. Božena Hemberová	80 let
		31. 5. Květoslava Skřivánková	84 let

Pokřtěn byl:

4. 4. Evžen Polenka, nar.2003

Nejmilejší,

dostalo se mi od Vás tolik projevů přízně a přátelství, že jsem měl nejlepší úmysl každému z Vás jednotlivě poděkovat. Posléze jsem seznal, že by to bylo příliš a že bych se asi taky opakoval. I rozhodl jsem se napsat jeden text pro Vás všechny, v němž by stálo, jak si cením Vašeho přátelství a jak moc děkuji za jeho projevy. A taky, jak moc by mne těšilo, kdyby ten vztah ještě vydržel, pokud budeme putovat k cíli s nadějí, že se shledáme tváří v tvář v ten den, kdy se máme postavit před svého Pána, Ježíše Krista. Je to ku podivu: v Písmu je na jedné straně důraz na odpovědnost jednotlivce, který se neschová za žádný spolek ani za žádnou církev. A na druhé straně důraz na společenství, kde bratr bratra mile vítá, aby se podpírali na cestě dopředu. Nu a právě s Vámi a se svou ženou jsem ušel těch devadesát mil, za to Vám znovu děkuji. Připadám si v tomto roce, kdy se odpočítává čas, kdy už i my, Češi, vstoupíme do Evropské Unie, jako jeden z kandidátů, který zvažuje, kolik parametrů ještě nesplnil ke vstupu do Božího království. Zoufal bych si, kdyby mne Písmo neuklidňovalo zjevováním Pána, jenž svou spravedlnost uzavřel do svého věčného milosrdenství. Spes unica.

Váš Josef Veselý

bohoslužby krok za krokem

Svátost křtu

Křest je jednou ze dvou našich svátostí. Nechejme nyní stranou jeho teologické základy a s nimi spojené minulé či stále existující spory, např. zda mohou být křtěny malé děti nebo či je křest vyhrazen jen dospělým na základě jejich vlastního svobodného rozhodnutí. V našich sborech nadále držíme, že není možné postavit křest dětí a dospělých proti sobě. Křest dětí stále zůstává v převaze, co do počtu nad křtem dospělého člověka. Je tomu tak nejen v naší, ale i ostatních tradičních církvích. Vítězství pracujícího lidu v roce 1948 udělalo za nás v této souvislosti jedno důležité pastorační rozhodnutí. Režim zakázal křtít děti v nemocnicích. Křest dětí se tak přesunul výhradně do našich modliteben a kostelů. Dnes už nám to přijde samozřejmé, že se křest koná v rámci bohoslužebných nedělních shromáždění, a to zcela veřejně.

Ten, kdo uvěří zvěsti evangelia svou víru veřejně vyznává a přijímá zpečetující znamení, že patří do Kristova těla v určitém společenství - sboru.

Za děti tak činí ve své odpovědnosti rodiče. Svátost křtu v křesťanské církvi, kromě starozákonních motivů (Izrael byl vodou Rudého moře veden z egyptského otroctví a vodou Jordánu vstoupil do zaslíbené země), navazuje na Jana Křtitele a jeho poselství o nutnosti životního obratu, protože království Boží se přiblížilo. Jan Křtitel volá všechny, aby opustili dosavadní způsob života a vstoupili do nového. Křest je tak výrazem víry v Kristovu oběť, vzkříšení a seslání Ducha svatého. Proto církev prvních staletí křtila především o Velikonocích a Letnicích. Pro křest, který tak úzce souvisí s Kristovým zmrtvýchvstáním, zůstává nejhodnějším termínem velikonoční shromáždění. V naší reformační tradici je každá neděle dnem, kdy si připomínáme památku vzkříšení. Svátost křtu je proto samozřejmě možné zařadit do rámce bohoslužebného shromáždění každé neděle.

Při bohoslužbách se vlastní křest může vykonat po prvním čtení Písma svatého před kázáním. Druhou možností je po kázání. Rozhodnutí kam zařadit v bohoslužbách křest doporučuje Agenda Českobratrské církve evangelické následovně:

„Do rámce bohoslužebného shromáždění může být křest zařazen tak, že se vykoná buď v prvé části služeb Božích, mající ráz adorace, vzývání a vyznávání, anebo v části závěrečné, která má ráz přimluvného obecenství.“

Vlastní křestní část bohoslužby má následující důležité prvky:

- představení křtěného
- slova ustanovení křtu
- křestní zvěstování
- křestní vyznání
- křestní akt
- pozhnání pokřtěnému se vzládáním rukou
- přijetí do církve
- modlitba po křtu

Tyto jednotlivé části se doporučuje zachovat. Avšak i zde platí pravidlo, že máme v těchto věcech liturgickou svobodu, která ale neznamená lehkomyšlnost a nezodpovědnost.

Po **představení křtěného**, u křtu dítěte i jeho rodičů případně kmotrů – svědků křtu, zazní biblická slova **ustanovení křtu**. Je možné použít celou řadu biblických oddílů vztahujících se ke křtu a na ně navázat vhodným **křestním zvěstováním**.

Mohou se jistě zvolit i texty, které si z různého důvodu přejí rodiče. Je dobré při přípravě i jinak pozvat rodiče křtěného, či dospělé křtěnce k aktivní účasti na bohoslužbách. Vhodným prostorem jsou např. přimluvné modlitby, četba z Pisma svatého.

Křestní zvěstování může být spojeno s kázáním, pokud je křest konán až po něm. V případě, že je před kázáním, nemělo by nahrazovat vlastní kázání.

Důležitým prvkem křtu je **křestní vyznání**. Apoštolské vyznání víry bylo při svém vzniku zřejmě křestním vyznáním. Jde o vyznání víry v Boha, který se zjevil v Ježíši Kristu a působí v Duchu svatém. Další otázky křestního slibu obsahují přítomný úmysl křtěného příp. rodičů křtěného dítěte, ne slib do budoucna. U rodičů je důležitá ta část slibu, kdy vyznávají, že budou křtěné děti křesťansky vychovávat. Svůj význam má také vyjádření o přijetí křtěných sborem a pastýřské péči presbyterů.

Vlastní **křestní akt** se děje trojnásobným politím hlavy, nebo trojím ponořováním za současného vyslovování trojiční křestní formule. I když symbol – polití – obmytí má svoji výrazovou hloubku je přesto škoda, že se nevyužívá více symbolu ponoření. My jej považujeme za cosi letničně, evangelikálně divného a k naší církvi se nehodícího. Symbol ponoření a vynoření však symbolizuje Kristovu smrt a vzkříšení.

Požehnání a vzkládání rukou po křestním aktu je výrazem odevzdání pokřtěného do Boží péče s prosbou za ochranu na jeho další cestě víry.

Přijetí do církve - promulgace. Je-li křest dospělého, je tato část současně přijetím do plného obecenství sboru, včetně účasti pokřtěného na slavení svaté večeře Páně. Doporučuje se, aby dospělý byl pokřtěn při bohoslužbách, kdy sbor svatou večeří Páně slaví. U křtěných dětí, pokud sbor zachovává tradiční pojetí konfirmace jako přijetí do obecenství stolu Páně, tato část většinou odpadá.

Modlitba po křtu je spojená s prosbami za křtěné, rodiče křtěných dětí. Je prostor vyjádřit svůj dík za život dítěte, jeho matky, případně u dospělého za jeho cestu víry na jejímž počátku stojí, k prosbě za plnost darů Ducha svatého.

Několik postřehů z praxe na závěr. Dobrou zkušeností je několik křtů spojit. Jsou tak stanoveny pevné termíny během roku, kdy se křtí – Velikonoce, Svatodušní svátky. O to více může vyniknou sborový rozměr křtu. Lidé dnešní doby jsou individualisté, ale křest je také záležitostí společenství. Koná-li se ve sboru navíc společná příprava rodičů ke křtu, rodiče dětí se mohou lépe poznat. Příprava ke křtu je důležitá, zvláště, když dnes chybí staršovstvům při malém počtu křtů v církvi odvaha křest odložit. Odložit tam, kde viditelně nejsou předpoklady pro jeho vykonání, ne odmítnout. Nemá smysl, aby se konalo cokoli formálně. Posoudit koho pokřtít a koho ne vyžaduje velkou pastorační moudrost. Při rozhodování se nevyhneme napětí mezi pravdivostí svátosti, která předpokládá určité vstupní podmínky a mezi svědectvím o Boží milosti, která překrývá i málo lidské opravdovosti. Jen obtížně se daří překonávat zhoubnou praxi pokřtít prakticky každého žadatele, když je projevem zájem, bez ohledu na víru jeho či rodičů. I nevěřící lidé, kteří žádají o křest, jsou ochotni absolvovat jako nutné zlo, jakési školení před křtem.

Podrobněji o svátosti křtu v bohoslužbách najdeme v Agendě Českobratrské církve evangelické, I. díl, s 70-96.

Luděk Korpa

Žalmy a reformace

II. Žalмовé písně

Důležitým mezníkem v dějinách církevní hudby je 16. století. Ihned se nám vybaví tři pojmy, vztahující se k tomuto období: renesance (v umění a hudbě), humanismus (v literatuře a filosofii) a reformace (hymnologické knihy hovoří o „století reformace“). Pro západní křesťanskou církev zde začíná jakýsi liturgický novověk. Ten byl ale připravován Mistrem Janem Husem již o jedno století dříve. Hus byl prvním reformátorem, který chtěl změnit podobu středověkých bohoslužeb papežské církve, aniž by se radil s tehdejšími církevními hodnostáři. Usiloval o znovuzavedení bohoslužebného zpěvu shromáždění. Tím se zpěvu navrátila jeho liturgická funkce, která mu z biblického hlediska legitimně náleží. Tuto Husovu myšlenku později převzali i reformátoři M. Luther a zčásti J. Calvin.

Víme, že v reformaci došlo k přehodnocení všeho, co se týkalo jak vnitřního, tak i vnějšího života církve. Nově vzniklé církve si kladly otázku, v čem a nakolik se mají vzdalovat od katolické tradice bohoslužebných zpěvů a hudby. V každé z těchto církví tak vznikaly různé názory na funkci zpěvu ve shromáždění, na provozování vícehlasu, na instrumentální, hlavně varhanní hudbu. Většina zpěvů nebyla zcela nová, ale měla svůj původ buď v katolickém bohoslužebném zpěvu, v gregoriánském chorálu, nebo byla převzata ze světského prostředí.

Co se týká biblických žalmů, všechny reformační církve k nim měly od samého počátku kladný vztah. To je pochopitelné, protože reformace znamenala především návrat k biblickému učení, k pravému pramenu, a žalmy jsou „drahokamy Bible“, jak říká hymnolog Helmut Kornemann.

Vznik žalmové písně

V době reformace, kdy docházelo k „demokratizaci“ liturgických zpěvů, se znovu obrátila pozornost na žalmy. Mezi prvními, kdo se pokoušel o překlad latinských žalmů do mateřského jazyka, v tomto případě do němčiny, byl Thomas Müntzer. Martina Luthera (1483 - 1546) jeho překlady neuspokojovaly. Cenil si žaltáře, dokonce o něm mluvil jako o „malé Bibli, z které se můžeme učit, jak svatí mluvili s Bohem“. Již dlouhou dobu se zabýval otázkou, jak přiblížit biblické žalmy lidu tak, aby je mohl zpívat. Věděl, že zpívaná psalmodie je pro obyčejný lid velmi těžká, proto vymyslel nový útvar: žalmovou píseň.

Žalmová píseň je vlastně volně přebásněný žalm. To znamená, že tematika žalmů a jejich klíčová slova budou zčásti zachována. Poetická próza biblického žalmu se tak promění v píseň, která se řídí zákonitostmi rýmu, verše a metra. Jelikož půjde o píseň, výstavba bude jiná, slova se budou rýmovat, dostanou jednoduchou melodii a budou zapsána do slok. U Lutherových přebásněných textů nejde o čistou interpretaci biblického žalmu, jde mu hlavně o výklad, o aktualizaci starozákonního žalmu do situace, kterou Luther prožíval. Tento způsob zpracování se stal modelem pro autory žalmových písní i v dalších staletích.

V Evangelickém zpěvníku najdeme celou řadu Lutherových textů. Jmenujme za všechny „Hrad přepevný jest Pán Bůh náš“ (č. 189) podle Ž 46 (o této písni se říká, že je známá jako symbol protestantismu nebo dokonce podle Heineho jako Marseillaisa reformace), „Byť Boha s námi nebylo“ (č. 407) podle Ž 124, „Z hlubokosti volám k tobě“ (č. 495) podle Ž 130 a další.

Luther, když se začal věnovat písňové tvorbě, povolal si spolupracovníky – básníky ze svého prostředí. V Evangelickém zpěvníku najdeme jména jako Paul Speratus (píseň č. 246) nebo Justus Jonas (píseň č. 188).

Z přednášky církevního kantora Ladislava Moravetze (II. část)

vstupujeme do Evropy

Stát	Počet obyvatel	ř. katolíci	protestanté	pravoslavní	muslimové	ostatní
	v mil.	údaje v %				
Belgie	10,3	75	15	0	0	10
Británie	60,2	20	22	0	2	17
Česko	10,3	39	5	3	0	53
Dánsko	5,4	3	90	0	2	50
Estonsko	1,4	10	60	30	0	0
Finsko	5,2	0	89	1	0	1
Francie	59,5	85	2	0	8	4
Irsko	3,8	91	2	0	0	7
Itálie	58,1	80	5	0	0	15
Kypr	0,7	0	0	78	18	4
Litva	2,3	50	30	10	0	10
Lotyšsko	3,5	30	50	10	0	10
Lucembursko	0,5	80	10	0	0	10
Maďarsko	10,1	67	25	0	0	8
Malta	0,4	98	0	0	0	2
Německo	82,4	34	34	0	4	28
Nizozemí	16,1	31	21	0	5	43
Polsko	38,6	95	2	2	0	1
Portugalsko	10,4	94	3	0	0	3
Rakousko	8,1	78	5	0	3	14
Řecko	11	1	0	98	1	0
Slovensko	5,4	60	8	4	0	27
Slovinsko	2	70	1	1	1	27
Španělsko	41,3	94	1	0	0	5
Švédsko	8,9	5	87	3	0	5
Celkem EU	455,9	60	19	3	2	16

Údaje jsou pouze přibližné, některé státy náboženskou příslušnost občanů nezjišťují (např. Lucembursko), jiné ji ve svých statistikách neuvádějí. Mezi „ostatní“ jsou zahrnuta všechna ostatní vyznání (např. židé) i lidé bez vyznání. Často jde spíše o formální náboženskou příslušnost, skutečné počty věřících a praktikujících křesťanů mohou být výrazně nižší. Údaj 0 % znamená, že podle nám dostupných informací v uvedeném státě nedosahuje počet příslušníků daného vyznání 1 % počtu obyvatel. Pro zajímavost ještě údaje za Jihomoravský kraj z roku 2001:

	Obyvatel	Ř.k.	ČCE	ČSCH	Ostatní	Věřící celkem	nezjištěno	bezvyznání
počet	1.127.718	438.788	11.574	7.590	34.371	492.323	99.611	535.784
v %	100	38,9	1	0,7	3	43,7	8,8	47,5

Na základě informací z internetu sestavil Jiří Gruber

bude

Květnové hudební nešpory v Červeném kostele

V neděli 2. května 2004 v 19.30 hod. se konají další hudební nešpory, při kterých vystoupí Helfertovo orchestrální sdružení, kázat bude bratr farář Gruber.

Cantate Domino v Brně I a II

Náš společný pěvecký sbor připravuje několik velikonočních písní (Žalmy Adama Michny z Otradovic), kterými obohatí naše bohoslužby, nejprve **2. května v Blahoslavově domě** a v **neděli 9. května v Komenského kostele**.

Host ve sboru

V neděli 9. května budeme mít ve sboru Brno I milého hosta, kterým je odborný asistent katedry Nového zákona **bratr dr. Jiří Mrázek**. Nejprve bude kázat v obou našich kostelech. Odpoledne ve 14 hodin jste pak všichni srdečně zváni na Opletalovu 6, kde si poslechneme hostovu přednášku na téma: **Význam Ježíšovy smrti v Novém zákoně**.

Úklid na Blažkově

Blažkovské kuratorium zve všechny ochotné na jarní brigádu během **víkendu 30. dubna až 2. května** t.r. Na programu bude úklid střediska Blažkov, nezbytný po zimním období. Svou účast ohlaste prosím bratru Petru Sochovi nebo Janu Šebestovi.

Klub otevřených dveří

- 6. 5. – Být ženou ve Starém zákoně - s Jiřím Malým o postavení žen kdysi a nyní
- 13. 5. – Odcházení - s Reginou Slámovou o práci v brněnském hospicu
- 20. 5. – Dobrovolná skromnost - lehce sociologické setkání s prof. Hanou Librovou z MU (společně s CB, hlídání dětí zajištěno)
- 27. 5. – Vzhůru do světa! - tradiční výlet

Sborový rozhovor a vzdělávání

Poslední sborový rozhovor před prázdninami se bude konat **v pondělí 17. května v 19 hodin** na faře na Opletalově. Téma rozhovoru jsme převzali z letošní presbyterní konference: Co očekávají členové sboru od svých kazatelů a co očekávají kazatelé od svého sboru. Rádi bychom hledali odpověď na tyto otázky v konkrétních podmínkách sboru Brno I.

Sborové vzdělávání s bratrem farářem Veselým bylo z dubna posunuto na **pondělí 3. května** a bude věnováno tématu: Spasení všech lidí.

Sborový Blažkov

Tak jako v minulých letech plánujeme i letos sborový víkend na Blažkově, tentokrát **poslední víkend v květnu 21.–23. 5.** Tématem setkání bude postava **Judit** ze stejnojmenné apokryfní knihy. O biblický výklad se postará bratr farář Jiří Gruber, o naše žaludky bude pečovat bratr Marek Baláš. Přihlásit se mohou dospělí, mládež i děti. Sportovci mohou přijet na kole.

Náměty ze sborového shromáždění sboru Brno I

Stanovisku staršovstva je vytištěno proložené.

- Přivítali bychom zařazení „pozdravení pokoje“ do každých bohoslužeb. Nebylo by možné aspoň občas se při bohoslužbách vrátit ke Kralické bibli? Domníváme se, že používání nespisovných slov v kostele je nepatřičné. *Připomínky týkající se bohoslužeb vzali oba duchovní na vědomí a budou na ně při přípravě bohoslužeb brát ohled. Co se týče užívání spisovného jazyka, jsou jim, dle našeho názoru, vázání profesionálové – nespisovné tvary lze užívat pouze funkčně.*
 - Návrh, aby se v zimním období konaly bohoslužby pouze v Betlémském kostele, protože v Červeném je příliš chladno. *Otázkou shromáždění v BK se staršovstvo už několikrát zabývalo a vždy byla schválena dosavadní praxe.*
 - Bylo by dobré, abychom měli možnost slyšet Cantate Domino i v Betlémském kostele (byť by to nemuselo být tak často jako v Červeném kostele). *Podnět bude předán dirigentovi.*
 - V kostele by se při bohoslužbě nemuselo svítit. Myslím, že přirozené světlo je lepší, zvláště když venku svítí slunce! *Bude dobré dbát na to, aby se nesvítilo zbytečně.*
 - Navrhují vyměnit dveře, kterými se vchází na kazatelnu. Vypadají jako dveře do dřevníku nebo do sklepa. Měly asi působit nenápadně, ale působí naopak, jak jsou nehezké. Vhodné by byly přízpusobené dveřím, které jsou po stranách.
 - Bylo by možné v ČK položit na lavice molitany? Současný jekor studí. *Návrhy předány stavební komisi ke zvážení.*
 - Návrh zahájit jednání o umístění desky na ČK jako je na všech významných budovách. *Nutno se zeptat na magistrátě, zda existuje návrh a zda by byli ochotní na její pořízení přispět.*
 - Návrh zkrátit volební období staršovstva a omezit možnost kandidatury pouze na dvě období. *O zkrácení volebního období se v církvi jedná – staršovstvo na své schůzi v lednu s touto změnou vyslovilo souhlas. Požadované omezení kandidatury na dvě volební období je proti řádu církve.*
 - Návrh opět zavést honorování varhaníků – případně hledat profesionálního doprovazeče byl *přednesen na schůzce varhaníků.*
 - Návrh pozvat jednou za rok do speciálního shromáždění nově přichozí do sboru. *I tento návrh bude postoupen příslušné komisi, v tomto případě komisi vzdělávací.*
 - Návrh seznamovat členy sboru s novými teologickými směry, např. v rámci vzdělávání či rozhovorů. *Staršovstvo se snaží zvát do sboru takové hosty, kteří*
-

mají co říci k širokému spektru témat. V květnu zde bude přednášet bratr dr. Jiří Mrázek.

- Bylo by možné zadat (nevím komu) požadavek o dotisk zpěvníčků „Zpívejte s námi“? *Můžeme předat jako námět na konvent.*
- Účastníci kavárničky uvítají nainstalování mikrofonu do sálu. *Při řešení stavebních úprav bude veden tento požadavek v patrnosti.*
- Dveře do kabin WC na dámské toalety by se měly otevírat směrem do umývárny, a nikoli do kabinky. Také by bylo vhodné aspoň v jedné kabince nainstalovat madla pro méně pohyblivé. *V současné době nelze na WC provést žádnou změnu.*
- Návrh umístit do kostelních lavic výtisky bible. *Nepovažujeme za nutné, kdo chce, bibli si může nosit.*
- Návrh vyvěšovat v kostele čtení a text zároveň s čísly písní. *Problém spíše technického rázu – kam a jak nápis umístit.*
- Návrh projednat s EA zákaz kouření před budovou, případně umístění popelníku. *Vedení EA byl zaslán dopis.*

Poznámka k příspěvku sestry Šubartové (3/ 2004),

kteřá si „nemůže připustit myšlenku o sboru svatých, jestliže se jim myslí i náš sbor. Do svatosti máme daleko...“ Ano, označit se v našem sboru za svaté se na první pohled může jevit jako troufalost, pokud se nezamyslíme nad tím, kdo je v Písmu takto označen. Vzpomněla jsem si na verš „Vy jste lid svatý...“ (Kral.) a na to, že v Apoštolském vyznání víry říkáme: „věřím... v svatých obcování“. Také jsem našla v knize Věřím od L. Rejchrt kapitolu zabývající se těmito slovy (str. 229). V úvodu je text Fp 1,1a: „Pavel a Timoteus, služebníci Krista Ježíše všem bratřím v Kristu Ježíši.“ Kraličtí mají: „Pavel a Timoteus, služebníci Ježíše Krista všechněm svatým v Kristu Ježíši.“ A dále cituji z knížky:

Slovo SVATÝ, uvedené v původním textu v adrese epištoly v tomto překladu volně BRATR nám zní většinou ve významu, který v sobě nemá: dokonalý, mimořádně charakterní, vzorový člověk, rytíř bez bázně a hany. Takovou „svatost“ přechasto přibarvila legenda a běžná lidská touha mít někoho, jemuž se lze obdivovat. Takto svatí Filipenští nebyli, alespoň podle napomenutí apoštola ne. Zřejmě i v tomto sboru Pavlem tolik milovaném nebylo daleko ke sváru a k sobectví (Fp 2,3-4). Ale on nepíše „svatým v nebi“, kteří už nejsou lidsky křehcí, nepíše svatouškům, kteří mají dvojí tvář. Apoštol adresuje svůj dopis „svatým v Kristu Ježíši“. Svatým se člověk nestává tím, co dokáže, vytrpí a podstoupí, ale jen a pouze tím, že uvěří v Ježíše Krista, že se dá strhnout jeho mocí, že mu otevře srdce a žije s ním. Jsme svatí jeho svatostí, a to ne někteří, ale docela všichni, funkcionáři církve i poslední její člen.

Tolik Luděk Rejchrt a já dodávám: Co naplat, svatí jsme i my v Brně, pokud pokorně a zároveň vděčně přijímáme Pána Ježíše jako živého Pána svého života.

Dana Dobešová

knihy

„Deník staré paní“ není patrně dost atraktivní název knihy, po níž by čtenáři všech věků v knihkupectvích sáhli. A přece by mohla tato rozsahem nevelká knížka být užitečná mládeži, lidem v plném životním nasazení i těm, kdo se chystají nebo už jsou v důchodu. Napsala ji Jiřina Šiklová a vydal ji koncem loňského roku Kalich.

V deníkových zápiscích je tu zachycen jeden rok asi pětasedmdesátileté ženy, která žije se svou rozvedenou dcerou a prožívá každodenní starosti, nenálady a nesnáze společného soužití i věku, v němž nemá člověk zalíbení, jak říká žalmista. Hrdinka ovšem není žádná pasivní stařenka, ale žena, která v práci a rodinných povinnostech zestárla, před několika lety ovdověla a teď se snaží porozumět smyslu svého stáří. Takový normální osud. Není věřící, ale i v této oblasti je otevřena hledání. Hrdinka si každodenními zápisy uvědomuje svoje možnosti, svoje chyby, snaží se o jejich nápravu, popisuje svoje rozporuplné vztahy k dospělým dětem, které také pomalu stárnou, k snachám, zeťům i vnoučatům, ale i ke svým přítelkyním a vrstevnicím. Se starou paní prožijeme díky deníkovým záznamům celý rok a tak jako ona se dokázala změnit, i my budeme na konci knihy jiní než na začátku – moudřejší. Jiřina Šiklová napsala neobyčejně čtivou a návodnou knihu, ve které se poučíme i zasmějeme, ale hlavně z ní přijmeme mnoho podnětů pro svůj život.

V novinách i časopisech čteme stále různé odhady stárnutí populace. Až půjdou dnešní „náctiletí“ do důchodu, budou patřit k nejpočetnější skupině obyvatelstva na jižní Moravě. Za necelých padesát let mají totiž lidé nad šedesát roků tvořit čtyřicet procent obyvatelstva v kraji. Vyžádá si to jistě velké změny ve společnosti, vzniknou patrně nová centra pro seniory, kterým se budou muset přizpůsobit různé služby. Ale vždycky a hlavně bude záležet zcela individuálně na každém člověku, jak se na svoje stáří připraví, jaký příklad k následování si v předcházející generaci vyvolí a jak své životní změny pochopí a s nimi se vyrovná.

Autorka knihy profesorka PhDr. Jiřina Šiklová (narozena 1935) je socioložka. Do roku 2000 vedla katedru sociální práce /aplikované sociologie/, kterou po vzoru Nizozemska a skandinávských zemí založila na Filosofické fakultě Karlovy univerzity. Dodnes zde přednáší problematiku životního cyklu, sociální gerontologii (gerontologie je obor o lidském stárnutí) a o těchto problémech publikovala desítky statí v odborných publikacích. Je tedy odborně i životně připravena nám poradit. Nám starším a starým, ale i mladým, aby se naše životy ve vzájemném soužití obohacovaly.

Dovolte mi jako další doporučení malou ukázkou ze str.111:

„Vůbec nechápu, proč si lidé myslí, že stáří je smutné! Cožpak dětství, mládí, dospělost nemají své vlastní a zvláštní krize, bolesti a nepřijemnosti, jež k nim patří a jsou od nich neoddělitelné? Bez stáří by náš život nebyl celý a bez smrti by nebyl ukončen. A do lesa přece také patří i staré stromy, které jsou zkroucené, zahnuté, trochu uhnívají a tím vlastně připravují půdu pro další...Kdyby tam byly jenom a jenom mladé stromy, byla by to lesní školka, ale nebyl by to les.“

A les na podzim, kdy každý strom má skoro jinou barvu, je mnohem krásnější než les na jaře, kdy je všechno jenom a jenom světle zelené. Podzimní listí na stromech je mnohem krásnější a zajímavější, ale nemá již žádnou budoucnost, víme, že až přijde listopad, všechno to opadá. Ale i tak přece při pohledu na podzimní stromy můžeme vnímat tu barevnost a rozmanitost a nemusíme se hned trápit tím, že to brzy skončí.“

Pěkný čtenářský zážitek a příjemné chvíle s „Deníkem staré paní“ přeje Eva Šimková.

koutek pro mládež

Lev a devět hyen.

Lev a devět hyen žilo pospolu. Jeden den měli velký hlad. Bylo léto a velké horko. Trápila je žízeň a nikde nebylo nic k jídlu. Lehli si pod strom a nařikali. Pysky měli celé suché a břicho je bolelo hlady. Ani chodit nemohli. Lev přemýšlel a přemýšlel a nakonec pravil k hyenám. Vydejme se do lesa hledat něco k jídlu. Lev a devět hyen se společně vydali do lesa. Když dorazili k lesu, uviděli deset pěkných volů. Pochytali je a vydali se zpět k domu, kde bydlel lev. Tam si lev vzal devět volů a desátého nechal hyenám. Devět hyen vzalo svého jediného vola a vydalo se k domovu. Otec hyen byl celý den ve městě a když přišel večer domů, uviděl svých devět dětí, jak smutně sedí před domem. Co jste celý den dělaly, zeptal se jich. Šli jsme se lvem do lesa a chytli jsme deset volů. Devět si jich lev nechal a desátého nám daroval.

Otec hyen se velmi rozčílil. Jakže, devět si jich nechal a jen jednu vám dal? Půjdu si to s ním vyřídit. Vzal vola a vydal se ke lvovi. Když dorazil ke lvovi, pozdravil a zůstal stát. Začal se ho zmocňovat strach.

Otec: Dobry den, pane lev.

Lev: Co je? Co tě sem vede?

Otec: Jen taková maličkost. Slyšel jsem dnes něco a bylo mi z toho smutno.

Lev: Copak to je?

Otec: Dnes jste šel s mými dětmi do lesa?

Lev: No a?

Otec se v té chvíli celý třásl strachy, ale pokračoval:

Chytli jste deset volů. Děti mi řekly, že jste si jich devět nechal. Já jsem přišel domů a hned jsem dětem řekl. Tak to nejde....

...Všech deset volů patří panu lvovi. Tak jsem ho vzal a přivedl jsem vám ho.

Lev: Tak proto jsi přišel? Měl jsi dobrý nápad.

Otec hyen odevzdal desátého vola a vrátil se domů.

Stádo

Bizoni byli nějak nespokojený. Zdálo se, že celý stádo je už delší dobu v krizi. "Musíme něco změnit-jít novou cestou," vykřikl zničehonic jeden. Přidali se další, pak ještě a najednou se všichni jak vztekli řítili prérií - ke světlejším zitrkům...

Potom zařval jinej vůdce, aby se všichni zastavili a udělali pět dřepů a hlasitě zabučeli. Stádo jako jeden muž poslechlo pro změnu jeho. "A rychle za mnou - vím, jak všechno zlepšit," zabučel zase někdo další a bizoni už za ním pádili. Prérie duněla. Ovšem na konci byla obrovská skála, dole moře a rozparádění bizoni se s tázavými pohledy řítili pěkně dolů - do hlubin. Za nimi další a další, aniž vlastně věděli, proč nebo kam pádí. Tak bizoni vyhynuli...

Lidi se něco podobného našťestí netýká...

Pavel Traub: O volovi a funkci

Volby staršovstva ve sboru Brno II

Sborové shromáždění v Brně II (Blahoslavově domě) zvolilo 28. března staršovstvo II. brněnského sboru.

Uvádíme seznam jeho členů a náhradníků:

starší:

Eva Boudová
Pavel Just
Jaroslav Kučera
David Miklánek
Igor Osvald
René Pikna
Naděje Popelářová
Miloš Průdek
Blahoslav Ryšavý
Petr Socha
Marta Vařílková
Petr Zakopal

náhradníci:

Jan Bedřich
Jitka Hochmanová
Světlá Kuhrová
Olga Marková
Věra Nykodýmová
Jan Šebesta

Jaroslav Vitek

Ještě k brněnské Diakonii

V březnu vykonalo staršovstvo Brno II volbu, již doporučilo ke jmenování nové představenstvo Diakonie ČCE v Brně, střediska na ul. Hrnčířské č. 27. Pro informaci uvádíme jména zvolených členů a náhradníků představenstva. V závorce za jménem je uvedeno, kde jednotlivě působí.

členové představenstva:

Emilie Hořicová (sbor ČCE Brno–Židenice)
Mgr. Jana Kašparová (Evangelická akademie v Brně)
Mgr. Jaromír Klímek (sbor ČCE Brno–Husovice)
Alena Kučerová (sbor ČCE Brno II)
Marie Navrátilová (středisko Diakonie ČCE v Brně)
ing. Jaromír Libra (stavební komise SV ČCE brněnského seniorátu)
Anna Nedbalová (sbor ČCE Brno–Židenice)
ing. Jana Slámová (sbor ČCE Brno–Židenice)
Jaroslava Syptáková (sbor ČCE Brno I)
Jaroslav Vitek (sbor ČCE Brno II)
Hedvika Vojtíšková (sbor ČCE Brno I)

náhradníci představenstva:

ing. Josef Prudký (sbor ČCE Brno II)
ing. Vladimír Zikmund (sbor ČCE Brno–Husovice)

Jaroslav Vitek

ze staršovstva

Brno I

V úvodu schůze se byli členové staršovstva podívat na nový stůl Páně a čtecí pult v Komenského kostele, který podle návrhu dr. Karla Rechlika zhotovil člen staršovstva Dan Navrátil. Oběma – autorovi návrhu i zhotoviteli – vyslovuje staršovstvo své poděkování.

Poté schůze pokračovala kontrolou minulých usnesení. Sbor se stane členem občanského sdružení Evangnet, které pečuje o lepší využití internetu v ČCE, a zavázalo se přispívat ročním příspěvkem 500,- Kč. Plakát na nedělní hudební nešpory bude po upřesnění zadán jiné firmě. Stále hledáme kuchaře na letní pobyt na Blažkově. Po Velikonocích budou instalovány zástěny nad plynová kamna v Betlémském kostele. Zvažuje se nucené větrání v Komenského kostele. Sestra farářka informovala o přípravě cesty do Basileje na svatodušní svátky.

Z minulých akcí byl dobře hodnocen sborový rozhovor o Starokatolické církvi. Byly odsouhlaseny odpovědi staršovstva na podněty členů sboru – viz samostatnou stránku v tomto čísle. Sběrka darů na JJ bude probíhat od 23. dubna do konce května v obou kostelech. Dále sbor vyslovuje poděkování bratřím Grombříkovi a Pecinovi, kteří ve spolupráci s Evangelickou akademií zajistili trvalé připojení počítačů v kanceláři na internet.

Vzhledem k diskusi, která proběhla po sborovém shromáždění ohledně dostavby sborových místností, pověřilo staršovstvo stavební komisi vypracováním více variant řešení včetně jejich kladů i záporů a svolat otevřené jednání staršovstva na 26. dubna v 17.00, po němž staršovstvo rozhodne o definitivní podobě návrhu. Bratr Franců referoval o presbyterní konferenci (viz článek v tomto čísle). jg

Brno II

Dubnová schůze měla za úkol především ustavit staršovstvo – byla první v nastávajícím šestiletém funkčním období. Kurátorem sboru byl zvolen Jaroslav Kučera. Jeho náměstkem je Blahoslav Ryšavý. Péči o sborové hospodaření byl pověřen Bohumír Popelář ve spolupráci s Věrou Nykodýmovou. Péči o nemovitosti i movitý (nepeněžní) majetek převzal Miloš Průdek ve spolupráci s Blahoslavem Ryšavým. Správu sborové pokladny přijala (znovu) Eva Prudká. Staršovstvo rozhodlo, že (pokud tomu nebrání závažné okolnosti) účastní se všech jeho schůzí a jednání také nově zvolení náhradníci. Zapisovatelskou službu převzal Pavel Just a předsedou staršovstvo zvolilo Jaroslava Vítka.

Mezi hospodářskými úkoly (a starostmi) bude, a to zřejmě nadlouho, připravovaná oprava střechy Blahoslavova domu. Jak jsme již informovali, očekáváme, že ji bude možno uskutečnit v roce 2005. Z hlediska shromažďování prostředků to znamená velmi brzy. Z hlediska toho, že ceny stavebního materiálu a prací v příštích měsících zřejmě vzrostou, je tak nákladná akce velmi nevýhodná, ale není možné ji obejít.

Blahoslavův dům je opakovaně místem konání seniorátních a celocírkevních setkání. Hosty rádi vítáme. K povinnostem staršovstva ovšem patří i odpovědnost za konání služeb Božích ve sboru a péče o ně – „staří“ i „noví“ presbyteri a presbyterky se tedy ujali také pravidelných služeb o obecní část služeb Božích v Blahoslavově domě, tj. o pravidelnou spolupráci při přímluvných modlitbách, oznámeních a konání sbírek. jv
